

Výbor pre rozvoj

2017/2028(INI)

2.6.2017

STANOVISKO

Výboru pre rozvoj

pre Výbor pre zahraničné veci

ku korupcii a ľudským právam v tretích krajinách
(2017/2028(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Stelios Kouloglou

(*) Pridružený výbor – článok 54 rokovacieho poriadku

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže korupcia je celosvetový jav, ktorý sa týka severu aj juhu a ktorý značne postihuje najviac odkázaných ľudí v rozvojových krajinách, pretože podkopáva trvalo udržateľný rozvoj a prehlbuje nerovnosti a priepasť medzi vládnucou elitou a väčšinou obyvateľstva; keďže korupcia oslabuje ľudské práva, demokraciu, demokratickú zodpovednosť, dobrú správu vecí verejných, zásady právneho štátu, právnu istotu, ako aj hospodársku spôsobilosť krajín, sociálny kapitál a dôveru v inštitúcie;
- B. keďže cieľ trvalo udržateľného rozvoja OSN č. 16 je zameraný na mier, spravodlivosť, budovanie silných inštitúcií a boj proti korupcii; keďže na všeobecné dosiahnutie cieľa trvalo udržateľného rozvoja č. 16 je potrebné, aby sa EÚ urgentne a priamo zaoberala rôznymi záležitosťami, v ktorých korupcia zohráva kľúčovú úlohu, počnúc porušovaním ľudských práv po chudobu, hlad a nespravodlivosť; keďže potreba boja proti korupcii musí byť vždy považovaná za prioritu pred presadzovaním komerčných záujmov;
 1. vyzýva EÚ, aby dodržiavala zásadu súdržnosti politiky v záujme rozvoja (článok 208 ZFEÚ) a aktívne prispievala k obmedzovaniu korupcie, ako aj aby priamo a otvorene bojovala proti beztrestnosti prostredníctvom svojich vonkajších politík;
 2. zdôrazňuje, že prieskumy ukazujú, že korupcia je rozšírená v oblasti správy pôdy a vo zvýšenej miere zasahuje do všetkých fáz obchodovania s pôdou, čo vedie k celému radu nepriaznivých vplyvov na ľudské práva, počnúc vysídľovaním komunít bez primeranej náhrady až po vraždenie ochrancov pôdy¹; ďalej so znepokojením konštatuje, že existuje riziko porušovania ľudských práv, ktoré sa zvyšuje v súvislosti s rastúcim dopytom po potravinách, palive a komoditách a s nárastom rozsiahlych investícií do pozemkov v rozvojových krajinách;
 3. zdôrazňuje, že korupcia umožňuje rôzne spôsoby zaberania pôdy, a to najmä spôsobmi, že investori podplácajú verejných činiteľov výmenou za výhodný prenájom alebo získanie pôdy bez súhlasu ľudí, ktorí na nej žijú, alebo že sa investori spoliehajú na nedostatočné dodržiavanie zásad právneho štátu alebo narušajú systémy nápravných opatrení tým, že odopierajú užívateľom pôdy prístup k nápravným prostriedkom; opätovne naliehavo vyzýva investujúce spoločnosti, aby sa usilovali získať slobodný, predbežný a informovaný súhlas všetkých dotknutých komunít vrátane domorodého obyvateľstva a aby prijali opatrenia povinnej starostlivosti v oblasti ľudských práv, a to aj vytvorením solídneho mechanizmu na ochranu oznamovateľov, s cieľom zaistiť, aby sa ich pobočky a obchodní partneri neuchyľovali ku korupčným praktikám;
 4. pripomína, že finančný sektor má zohrávať kľúčovú úlohu pri predchádzaní najmä tým korupčným praktikám, ktoré uľahčujú zaberanie pôdy; opakovane zdôrazňuje, že banky a finančné inštitúcie by mali uplatňovať povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

¹ Olivier De Schutter, „Tainted Lands: Corruption in Large-Scale Land Deals“ (Znečistená pôda: Korupcia pri rozsiahlom obchodovaní s pôdou), International Corporate Accountability Roundtable & Global Witness (november 2016). <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/land-deals/tainted-lands-corruption-large-scale-land-deals/>.

s cieľom bojovať proti praniu špinavých peňazí spojených s korupciou a zabezpečiť, aby investori, ktorých podporujú, prijali účinné opatrenia týkajúce sa povinnej starostlivosti v oblasti ľudských práv; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby požadovali uverejnenie podrobných informácií o pôde, ktorú nadobudli spoločnosti v tretích krajinách, a zvýšili svoju podporu rozvojovým krajinám s cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie dobrovoľných usmernení pre zodpovednú správu držby pôdy, rybných hospodárstiev a lesov ako prostriedku na riešenie korupcie pri obchodovaní s pôdou;

5. konštatuje, že obchodné dohody musia zahŕňať záväzné a vykonateľné doložky o ľudských právach, ktoré zaručujú, aby súkromné spoločnosti a štátne orgány dodržiavali ľudské práva a najprísnejšie sociálne a environmentálne normy nevyhnutne dôležité na boj proti korupcii;
6. konštatuje, že korupcia je zložitý jav, ktorý pramení z celej škály hospodárskych, politických, administratívnych, sociálnych a kultúrnych faktorov a mocenských vzťahov, a preto pripomína, že ak má rozvojová politika prispievať k boju proti korupcii a pritom sa zároveň sústreďovať na znižovanie chudoby a rozdielov a na lepšiu integráciu, musí presadzovať aj ľudské práva, demokraciu, zásady právneho štátu a verejné sociálne služby, s cieľom povzbudzovať rozvoj dobrej správy vecí verejných a budovať sociálny kapitál, sociálne začlenenie a sociálnu súdržnosť pri zohľadnení kultúrnych a regionálnych špecifik;
7. konštatuje, že vzdelávanie má zásadný význam v boji proti korupcii; nabáda EÚ, aby vypracovala a vykonávala osobitné programy zamerané na zvyšovanie povedomia o korupcii, jej nákladoch pre spoločnosť a prostriedkoch na boj proti nej vrátane existujúcich trestných a procesných právnych predpisov a mechanizmov riešenia sťažností; je pevne presvedčený, že vzdelávanie a informácie v tejto oblasti by sa mali zvýšiť na vnútroštátnej úrovni a výrazne presadzovať v zahraničí a mali by sa prispôbiť svojim príjemcom (podnikateľom, širokej verejnosti atď. vrátane školákov);
8. so znepokojením konštatuje, že najvýznamnejšie príslušné medzinárodné dohovory, ako je Dohovor OSN proti korupcii (UNCAC), a iniciatívy zamerané na boj proti korupcii a nezákonným finančným tokom nedosahujú konkrétne výsledky vo fáze vykonávania; pripomína, že vytvorenie vonkajšej protikorupčnej stratégie EÚ má zásadný význam pre účinný boj proti korupcii a finančnej trestnej činnosti;
9. upozorňuje, že boj proti korupcii a nezákonným finančným tokom je politickou odpoveďou, ktorá si vyžaduje zosúladený postup na svetovej úrovni (G20, OECD, OSN, Svetová banka, MMF), ako aj transparentnosť a záväzné pravidlá;
10. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby uplatňovali usmernenia OECD pre nadnárodné podniky;
11. vyzýva OSN, aby na účely zlepšenia účinnosti prijala normatívny nástroj týkajúci sa nezákonných finančných tokov;
12. vyzýva EÚ, aby v záujme efektívneho dodržiavania noriem stanovených v Iniciatíve za transparentnosť poskytovania medzinárodnej pomoci (IATI) a medzinárodne dohodnutých zásad účinnosti rozvoja zvýšila transparentnosť a posilnila zodpovednosť svojej oficiálnej rozvojovej pomoci; takisto vyzýva EÚ, aby vytvorila solídny a ucelený systém riadenia

rizík s cieľom zabrániť tomu, aby rozvojová pomoc prispievala ku korupcii v prijímajúcich krajinách, a to prepojením rozpočtovej podpory s jasnými protikorupčnými cieľmi; na tento účel zdôrazňuje potrebu vytvoriť spoľahlivé mechanizmy na monitorovanie vykonávania rozpočtovej podpory;

13. s cieľom odstrániť korupciu na vysokých miestach vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s rozpočtovou podporou venovala pozornosť transparentnosti operácií zahŕňajúcich privatizáciu a obchodovanie s verejnými statkami (najmä s pôdou) a aby sa zúčastnila na podporných programoch OECD týkajúcich sa rozvojových krajín v oblasti správy a riadenia štátnych spoločností;
14. vyzýva Komisiu, aby podporila rozvojové krajiny v boji proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam tak, že im pomôže pri vytváraní vyvážených, efektívnych, spravodlivých a transparentných daňových systémov;
15. pripomína, že korupcia je úzko spojená s činnosťami, ako sú pranie špinavých peňazí, daňové úniky a nezákonné obchodovanie; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že transparentnosť by mala byť základom všetkých protikorupčných stratégií; zdôrazňuje najmä význam toho, aby sa bojovalo proti daňovým podvodom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, ktoré oslabujú mobilizáciu domácich zdrojov na sociálne politiky a ohrozujú rast a zamestnanosť, prostredníctvom účinných opatrení, ako je povinné vykazovanie podľa jednotlivých krajín a zverejňovanie konečných užívateľov výhod v prípade spoločností, správy zvereného majetku alebo podnikov;
16. vyzýva EÚ, aby vytvorila mechanizmy riešenia sťažností, ktoré by ľuďom, ktorých sa týkajú jej vonkajšie činnosti, umožňovali podávať sťažnosti na prípady porušovania ľudských práv a prípady korupcie;
17. zastáva názor, že EÚ ako najväčší poskytovateľ pomoci na svete by mala podporiť formy prepájania, pričom by poskytovanie vonkajšej pomoci EÚ podliehalo fiškálnym reformám zameraným na zvýšenie transparentnosti, lepšie sprístupňovanie údajov a podporu prístupov uplatňovaných spolu s ostatnými poskytovateľmi pomoci.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	30.5.2017
Výsledok záverečného hlasovania	+: 22 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzulică, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Stelios Kouloglou, Arne Lietz, Linda McAvan, Vincent Peillon, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Eleni Theocharous, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Ádám Kósa, Cécile Kshetu Kyenge, Paul Rübig, Judith Sargentini

**ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN
VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO**

22	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Paavo Väyrynen
ECR	Eleni Theoharous
EFDD	Ignazio Corrao
GUE/NGL	Stelios Kouloglou, Lola Sánchez Caldentey
PPE	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Ádám Kósa, Paul Rübig, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
S&D	Doru-Claudian Frunzulică, Enrique Guerrero Salom, Cécile Kashetu Kyenge, Arne Lietz, Linda McAvan, Vincent Peillon, Elly Schlein
Verts/ALE	Maria Heubuch, Judith Sargentini

	-

	0

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania